

**МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА ГЕРМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

Назва освітнього компоненту <i>Нормативний/вибірковий</i>	Друга іноземна мова з мовленнєвою практикою і курсовою роботою (III курс) <i>нормативний</i>
Ступінь освіти <i>Бакалавр/магістр</i> Освітня програма	Бакалавр Середня освіта. Мова і література (англійська, німецька), перша - англійська
Рік викладання/ Семестр/ Курс (рік навчання)	2021-2022 / V- VI семестр / 3 курс
Викладач	Мінькова Ганна Юріївна
Профайл викладача	<i>Мінькова Ганна Юріївна:</i> https://cutt.ly/3E13K62
Контактний тел.	Мінькова Ганна Юріївна: 0984230832
E-mail:	Мінькова Ганна Юріївна: min.warwara@gmail.com
Сторінка освітнього компонента на сайті центру освітніх дистанційних	https://dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=5858

технологій МДПУ імені Богдана Хмельницького	
Консультації	<p><i>Очні консультації:</i> щосереди, згідно з графіком роботи кафедри германської філології.</p> <p><i>Онлайн-консультації:</i> через систему ЦОДТ МДПУ ім. Б.Хмельницького.</p>

1. АНОТАЦІЯ

Курс завершує процес інтеграції студентів до університетського життя та навчальних стосунків; сприяє в оволодінні уміннями і навичками спілкуватися другою іноземною мовою в усній і писемній формах відповідно до мотивів, цілей і соціальних норм мовленнєвої поведінки у типових сферах і ситуаціях.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Мета – освоєння мови на інтегрованому мовному курсі, в якому німецька мова (як важливий засіб спілкування та частина культури) викладається комплексно і включає цілеспрямовану практику різних аспектів мовної системи.

Завдання:

- розвиток комунікативної компетенції (всіх чотирьох навичок) у суттєво ускладнених вправах і завданнях;
- практичне застосування набутих мовних навичок на практиці і використання німецької мови в спілкуванні;
- розвиток соціокультурної компетентності з використанням соціокультурних матеріалів, що відносяться до тематичного блоку «Люди», «Німецькомовний світ і Україна» та «Сучасне життя».

3. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКІ НАБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС ОПАНУВАННЯ КУРСОМ

Інтегральна компетентність

ІК1 Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності

Соціально-особистісні

ЗК3 Комунікаційні навички. Здатність до ефективного комунікування та до представлення складної комплексної інформації у стислій формі усно та письмово, використовуючи інформаційно-комунікаційні технології та відповідні технічні терміни; вільне володіння державною мовою.

ЗК5 Групова робота. Здатність до міжособистісного спілкування; комунікаційні навички, здатність до самокритики, навички роботи в команді, відповідальність за оцінку стратегічного розвитку команди.

ЗК6 Популяризаційні навички. Вміння спілкуватися із нефахівцями, певні навички викладання; зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, а також знань та пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

Інструментальні

ЗК11 Комунікація усна та письмова державною й іноземною мовами. Здатність до письмової й усної комунікації державною та іноземною мовами.

Фахові компетентності

Загально-професійні (базові)

ФК2 Здатність володіти методологічними і теоретичними основами філологічних наук, глибокими знаннями з англійської та німецької мов, теорії та історії цих мов, світової літератури, методик навчання англійської, німецької мов та світової літератури;

ФК4 Здатність володіти іншомовною комунікативною компетентністю;

ФК7 Здатність оперативно й доцільно включатись у мовленнєву взаємодію, передбачати результати педагогічного мовлення;

ФК12 Здатність до самореалізації, самовираження й самовизначення особистості фахівця.

ФК14 Здатність правильно тлумачити у процесі спілкування мовленнєві реалії (соціальні, політичні, культурні, освітні, тощо), особливі правила мовленнєвої поведінки, характерні для країни, мова якої вивчається.

4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Знання

РН 35 - шляхів розвитку і сучасного стану англійської мови із визначенням актуальних проблем мовознавства;

Застосування знань

РН 334 - спілкуватися письмово й усно в іншомовному соціумі в рамках професійного й наукового спілкування;

РН 335 - володіти основними поняттями, термінами, положеннями мовознавства та літературознавства, орієнтуючись на здобутки сучасної науки;

Синтез

РН С1- упорядковувати отримані теоретичні та практичні дані щодо дослідження в мові та літературі.

5. ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Вид заняття	лекції	практичні заняття	самостійна робота
Кількість годин		66	84

6. ПОЛІТИКА

Політика академічної поведінки та етики:

- Не пропускати та не запізнюватися на заняття за розкладом;
- Вчасно виконувати завдання семінарів та питань самостійної роботи;
- Вчасно та самостійно виконувати періодичні контрольні завдання

7. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

7.1 СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ЗАГАЛЬНА)

Кількість годин	Тема	Форма діяльності (заняття, кількість годин)	Література	Завдання	Вага оцінки	Термін виконання
ПЕРШИЙ (V) СЕМЕСТР						
БЛОК 1. Mensch						
12	Thema 1. Berufe und Berufswahl in den deutschsprachigen Ländern und in der Ukraine	Практичне заняття (4 год.) Самостійна робота (6 год.)	1, 2, 3, 5, 7, 21, 22			впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
12	Thema 2. Gesundheit	Практичне заняття (4 год.) Самостійна робота (6 год.)	1, 2, 3, 12, 15, 21, 22			впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
БЛОК 2. Modernes Leben						
12	Thema 3. Freizeit und Sport in den deutschsprachigen Ländern und in der Ukraine	Практичне заняття (6 год.) Самостійна робота (8 год.)	1, 2, 3, 12, 13, 33, 21, 22			впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль)
12	Thema 4. Theater in den deutschsprachigen Ländern und in der Ukraine	Практичне заняття (6 год.) Самостійна робота (8 год.)	1, 2, 3, 12, 13, 14, 16, 21, 22			впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль)
12	Thema 5. Reisen in den deutschsprachigen Ländern und in der	Практичне заняття (6 год.) Самостійна робота (6 год.)	1, 2, 3, 5, 7, 21, 22			впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль)

	Ukraine					контроль)
--	---------	--	--	--	--	-----------

Кількість годин	Тема	Форма діяльності (заняття, кількість годин)	Література	Завдання	Вага оцінки	Термін виконання
ДРУГИЙ (VI) СЕМЕСТР						
БЛОК 3. Moderne Welt						
18	Thema 6. Unterkunftsmöglichkeiten in den deutschsprachigen Ländern und in der Ukraine	Практичне заняття (8 год.) Самостійна робота (10 год.)	1, 3, 7, 21, 22			впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
22	Thema 7. Deutschland und die Deutschen	Практичне заняття (10 год.) Самостійна робота (12 год.)	3, 12, 15, 21, 22			впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
БЛОК 4. Deutschsprachige Länder und die Ukraine						
20	Thema 8. Österreich und Österreicher	Практичне заняття (8 год.) Самостійна робота (12 год.)	2, 3, 12, 13, 21, 22, 33			впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль)
16	Thema 9. Schweiz und die Schweizer	Практичне заняття (6 год.) Самостійна робота (10 год.)	1, 2, 3, 12, 13, 14, 16, 21, 22			впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль)
18	Thema 10. Ukraine und die Ukrainer	Практичне заняття (8 год.) Самостійна робота (10 год.)	1, 2, 3, 9, 10, 11, 17,			впродовж першого навчального семестру

			21, 22			(другий періодичний контроль)
--	--	--	--------	--	--	-------------------------------

7. 2 СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ЛЕКЦІЙНИЙ БЛОК) (не передбачено)

7.3. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ)

Тема практичного заняття	Зміст практичного заняття
1. Berufe und Berufswahl in den deutschsprachigen Ländern und in der Ukraine	<p>1.1. Berufsberatung und Berufsausbildung. System der deutschen Vokale. Wiederholung der Klassifikation der deutschen Vokale. Das Vokaldreieck. Verb. Klassifikation der Verben. Grammatische Kategorie der Zeit. Präsens. Futurum I, II in modaler Bedeutung.</p> <p>1.2. Arbeit in der Produktion und im Büro. Arbeiter und Angestellten. Regeln der Vokaldauer (Wiederholung). Präteritum.</p> <p>1.3. Arbeitsmarkt und Arbeitssuche. Vorstellungsgespräch. Regeln der Vokalkürze. Perfekt. Perfekt mit Modalverben.</p> <p>1.4. Mein zukünftiger Beruf. Ausnahmen von der Vokaldauer. Plusquamperfekt.</p>
2. Gesundheit	<p>2.1. Gesundheitswesen in den deutschsprachigen Ländern und in der Ukraine. Quantität und Qualität der deutschen Vokale. Absoluter und relativer Gebrauch der Zeitformen. Passiv.</p>

	<p>Absoluter Gebrauch der Zeitformen.</p> <p>2.2. Krankheiten und Gesundheitsprobleme. Relativer Gebrauch der Zeitformen.</p> <p>2.3. Beim Arzt. Vokale in unbetonten Silben. Präsens, Präteritum, Perfekt Passiv.</p> <p>2.4. Gesundes Leben. Plusquamperfekt, Futurum Passiv. Eingliedriges, zweigliedriges, dreigliedriges Passiv.</p>
3. Freizeit und Sport in den deutschsprachigen Ländern und in der Ukraine	<p>3.1. Populäre Sportarten und Spiele in den deutschsprachigen Ländern und in der Ukraine. System der deutschen Konsonanten. Wiederholung: Klassifikation der deutschen Konsonanten. Imperativ. Modalverben (Bildung und Gebrauch) Imperativ.</p> <p>3.2. Breitensport und Fitness. Extreme Jugendsportarten. Assimilation. Assimilationsarten. Bildung und Gebrauch der Modalverben.</p> <p>3.3. Olympische Spiele. Geschichte und Gegenwart. Modalverben in subjektiver Bedeutung.</p>
4. Theater in den deutschsprachigen Ländern und in der Ukraine	<p>4.1. Theater und seine Arten. Konsonanten im Redestrom. Bildung und Gebrauch des Konjunktivs. Bildung des Konjunktivs.</p> <p>4.2. Theaterlandschaft in verschiedenen Kulturräumen. Theater in Berlin und in Kyjiw. Spannung der Sonanten und stimmlosen frikativen Konsonanten nach Kurzvokalen. Konjunktiv I in einem einfachen Satz.</p> <p>4.3. Geschichte des deutschen und ukrainischen Theaters. Palatalisierung. Behauchung. Konjunktiv II in einem einfachen Satz.</p>

	<p>4.4. Ein Theaterbesuch. Akkommodation. Konjunktiv in einem zusammengesetzten Satz. Indirekte Rede.</p>
<p>5. Reisen in den deutschsprachigen Ländern und in der Ukraine</p>	<p>5.1. Reiseziele und Typen von Reisen (Urlaubsreise, Auslandsreise, Abenteuerreise, Kulturreise, Sprachreise usw.). Wortbetonung. Arten der Wortbetonung. Besonderheiten der deutschen Wortbetonung. Bildung und Gebrauch des Infinitivs I, II Bildung des Infinitivs I, II.</p> <p>5.2. Bahn-, Auto-, See- und Flugreisen. Wortbetonung in einfachen Wörtern und abgeleiteten Wörtern mit unbetonten Suffixen und Präfixen. Gebrauch des Infinitivs I.</p> <p>5.3. Massentourismus und seine Alternativen (Öko- Tourismus, Trampen und Radeln usw.) Betonung in abgeleiteten Wörtern mit betonten Präfixen. Gebrauch des Infinitivs II.</p>
<p>6. Unterkunftsmöglichkeiten in den deutschsprachigen Ländern und in der Ukraine</p>	<p>6.1. Verschiedene Unterkunftsmöglichkeiten. Preis-Leistungsverhältnis von verschiedenen Unterkünften. Betonung in abgeleiteten Wörtern mit betonten Suffixen. Bildung und Gebrauch des Partizips I, II. Bildung und Gebrauch des Partizips I.</p> <p>6.2. Im Hotel. Betonung in Eigennamen. Betonung in Abkürzungen. Bildung und Gebrauch des Partizips II.</p> <p>6.3. In der Jugendherberge. Betonung in zusammengesetzten Wörtern. Partizipialgruppen. zu +Partizip I.</p>
<p>7. Deutschland und die Deutschen</p>	<p>7.1. Geografie und Landschaften. Intonation. Komponenten der Intonation.</p>

	<p>Substantiv. Klassifikation der Substantive. Geschlecht der Substantive.</p> <p>7.2. Staatlicher Aufbau und Wirtschaft. Akzentgruppe. Pluralbildung der Substantive.</p> <p>7.3. Berlin und Landeshauptstädte. Sehenswürdigkeiten. Kulturelles Leben. Intonationsmodelle. Deklination der Substantive.</p>
8. Österreich und Österreicher	<p>8.1. Geografie und Landschaften. Gebrauch des Artikels. Artikel bei Stoffnamen.</p> <p>8.2. Staatlicher Aufbau und Wirtschaft. Intonation einer Satzreihe und eines Satzgefüges. Artikel bei Abstrakta.</p> <p>8.3. Wien und Landeshauptstädte. Sehenswürdigkeiten. Kulturelles Leben. Artikel bei Eigennamen.</p>
9. Schweiz und die Schweizer	<p>9.1. Geografie und Landschaften. Adjektiv Schwache Deklination der Adjektive.</p> <p>9.2. Staatlicher Aufbau und Wirtschaft. Regeln der Satzbetonung. Starke, gemischte Deklination der Adjektive.</p> <p>9.3. Bern und/oder andere Großstädte. Sehenswürdigkeiten. Kulturelles Leben. Intonation der Sätze mit der direkten Rede. Steigerungsstufen der Adjektive.</p>
10. Ukraine und die Ukrainer	<p>10.1. Geografie und Landschaften. Pronomen. Numeralien. Klassifikation der Pronomen.</p> <p>10.2. Staatlicher Aufbau und Wirtschaft. Das Syntagma. Pronominaladverbien.</p>

	10.3. Kyiw und andere Großstädte. Sehenswürdigkeiten. Kulturelles Leben. Besonderheiten der deutschen Intonation. Numeralien.
--	---

7.4 СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ТЕМИ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ)

Тема для самостійного опрацювання	Зміст теми
1. Berufe und Berufswahl in den deutschsprachigen Ländern und in der Ukraine	1.1. Berufsberatung und Berufsausbildung. System der deutschen Vokale. Wiederholung der Klassifikation der deutschen Vokale. Das Vokaldreieck. Verb. Klassifikation der Verben. Grammatische Kategorie der Zeit. Präsens. Futurum I, II in modaler Bedeutung. 1.2. Arbeit in der Produktion und im Büro. Arbeiter und Angestellten. Regeln der Vokaldauer (Wiederholung). Präteritum. 1.3. Arbeitsmarkt und Arbeitssuche. Vorstellungsgespräch. Regeln der Vokalkürze. Perfekt. Perfekt mit Modalverben. 1.4. Mein zukünftiger Beruf. Ausnahmen von der Vokaldauer. Plusquamperfekt.
2. Gesundheit	2.1. Gesundheitswesen in den deutschsprachigen Ländern und in der Ukraine. Quantität und Qualität der deutschen Vokale. Absoluter und relativer Gebrauch der Zeitformen. Passiv. Absoluter Gebrauch der Zeitformen. 2.2. Krankheiten und Gesundheitsprobleme. Relativer Gebrauch der Zeitformen.

	<p>2.3. Beim Arzt. Vokale in unbetonten Silben. Präsens, Präteritum, Perfekt Passiv.</p> <p>2.4. Gesundes Leben. Plusquamperfekt, Futurum Passiv. Eingliedriges, zweigliedriges, dreigliedriges Passiv.</p>
3. Freizeit und Sport in den deutschsprachigen Ländern und in der Ukraine	<p>3.1. Populäre Sportarten und Spiele in den deutschsprachigen Ländern und in der Ukraine. System der deutschen Konsonanten. Wiederholung: Klassifikation der deutschen Konsonanten. Imperativ. Modalverben (Bildung und Gebrauch) Imperativ.</p> <p>3.2. Breitensport und Fitness. Extreme Jugendsportarten. Assimilation. Assimilationsarten. Bildung und Gebrauch der Modalverben.</p> <p>3.3. Olympische Spiele. Geschichte und Gegenwart. Modalverben in subjektiver Bedeutung.</p>
4. Theater in den deutschsprachigen Ländern und in der Ukraine	<p>4.1. Theater und seine Arten. Konsonanten im Redestrom. Bildung und Gebrauch des Konjunktivs. Bildung des Konjunktivs.</p> <p>4.2. Theaterlandschaft in verschiedenen Kulturräumen. Theater in Berlin und in Kyjiw. Spannung der Sonanten und stimmlosen frikativen Konsonanten nach Kurzvokalen. Konjunktiv I in einem einfachen Satz.</p> <p>4.3. Geschichte des deutschen und ukrainischen Theaters. Palatalisierung. Behauchung. Konjunktiv II in einem einfachen Satz.</p> <p>4.4. Ein Theaterbesuch. Akkommodation. Konjunktiv in einem zusammengesetzten Satz. Indirekte Rede.</p>

5. Reisen in den deutschsprachigen Ländern und in der Ukraine	<p>5.1. Reiseziele und Typen von Reisen (Urlaubsreise, Auslandsreise, Abenteuerreise, Kulturreise, Sprachreise usw.). Wortbetonung. Arten der Wortbetonung. Besonderheiten der deutschen Wortbetonung. Bildung und Gebrauch des Infinitivs I, II Bildung des Infinitivs I, II.</p> <p>5.2. Bahn-, Auto-, See- und Flugreisen. Wortbetonung in einfachen Wörtern und abgeleiteten Wörtern mit unbetonten Suffixen und Präfixen. Gebrauch des Infinitivs I.</p> <p>5.3. Massentourismus und seine Alternativen (Öko- Tourismus, Trampen und Radeln usw.) Betonung in abgeleiteten Wörtern mit betonten Präfixen. Gebrauch des Infinitivs II.</p>
6. Unterkunftsmöglichkeiten in den deutschsprachigen Ländern und in der Ukraine	<p>6.1. Verschiedene Unterkunftsmöglichkeiten. Preis-Leistungsverhältnis von verschiedenen Unterkünften. Betonung in abgeleiteten Wörtern mit betonten Suffixen. Bildung und Gebrauch des Partizips I, II. Bildung und Gebrauch des Partizips I.</p> <p>6.2. Im Hotel. Betonung in Eigennamen. Betonung in Abkürzungen. Bildung und Gebrauch des Partizips II.</p> <p>6.3. In der Jugendherberge. Betonung in zusammengesetzten Wörtern. Partizipialgruppen. zu +Partizip I.</p>
7. Deutschland und die Deutschen	<p>7.1. Geografie und Landschaften. Intonation. Komponenten der Intonation. Substantiv. Klassifikation der Substantive. Geschlecht der Substantive.</p> <p>7.2. Staatlicher Aufbau und Wirtschaft. Akzentgruppe. Pluralbildung der Substantive.</p> <p>7.3. Berlin und Landeshauptstädte. Sehenswürdigkeiten. Kulturelles Leben.</p>

	Intonationsmodelle. Deklination der Substantive.
8. Österreich und Österreicher	8.1. Geografie und Landschaften. Gebrauch des Artikels. Artikel bei Stoffnamen. 8.2. Staatlicher Aufbau und Wirtschaft. Intonation einer Satzreihe und eines Satzgefüges. Artikel bei Abstrakta. 8.3. Wien und Landeshauptstädte. Sehenswürdigkeiten. Kulturelles Leben. Artikel bei Eigennamen.
9. Schweiz und die Schweizer	9.1. Geografie und Landschaften. Adjektiv Schwache Deklination der Adjektive. 9.2. Staatlicher Aufbau und Wirtschaft. Regeln der Satzbetonung. Starke, gemischte Deklination der Adjektive. 9.3. Bern und/oder andere Großstädte. Sehenswürdigkeiten. Kulturelles Leben. Intonation der Sätze mit der direkten Rede. Steigerungsstufen der Adjektive.
10. Ukraine und die Ukrainer	10.1. Geografie und Landschaften. Pronomen. Numeralien. Klassifikation der Pronomen. 10.2. Staatlicher Aufbau und Wirtschaft. Das Syntagma. Pronominaladverbien. 10.3. Kyiw und andere Großstädte. Sehenswürdigkeiten. Kulturelles Leben. Besonderheiten der deutschen Intonation. Numeralien.

7.5 СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ТЕМИ КУРСОВИХ РОБІТ)

(всі роботи виконуються на матеріалі текстів німецькомовної літератури, на базі прослуханих теоретичних курсів)

Лексикологія німецької мови, стилістика

1. Специфіка функціонування скорочень в публіцистиці (на матеріалі німецької мови).
2. Семантика і функціонування суфіксально-префіксальних іменників типу Gebirge, Gehäuse, Gerpfeife ... в німецькій мові.
3. Семантика і функціонування складних дієслів у німецькій мові.
4. Функціонування складних прикметників в німецькій мові і їх семантика.
5. Лексико-семантичне поле позначення кольору в німецькій мові.
6. Аналіз фразеологічних сполучень з прикметниками позначення кольору в німецькій мові.
7. Специфіка структури лексико-семантичного поля зі значенням явищ природи в німецькій мові.
8. Специфіка лексико-семантичної групи дієслів явищ природи (*verba meteorologica*) в німецькій мові.
9. Функціонування запозичень в сучасній німецькій мові (на матеріалі німецьких газет).
10. Англійські запозичення в сучасній німецькій мові: комплексний аналіз.
11. Функціонування найменувань продуктів харчування в німецькій мові (на матеріалі розмовної мови).
12. Етимологічна характеристика лексико-семантичної групи найменувань диких тварин на матеріалі німецької та української мов.
13. Еліптичні конструкції в сучасній німецькій мові (на матеріалі публіцистичних видань)
14. Розвиток граматичних засобів вираження модальності в німецькій мові
15. Суфіксація як спосіб словотворення в сучасній німецькій мові
16. Іншомовні запозичення в сучасній німецькій мові
17. Суфіксація як спосіб словотворення в сучасній німецькій мові.
18. Суфіксація іменників.
19. Процеси синонімії в сучасній лінгвістичній термінології (на матеріалі німецької та української мов)
20. Проблеми модальності. Ствердність і заперечення як крайні точки модальності
21. Роль префіксів при утворенні науково-технічних термінів (на матеріалі німецької мови)
22. Функціонування артиклів в стійких фразеологічних одиницях
23. Процеси антонімії в лінгвістичній термінології (на матеріалі німецької та української мов)
24. Загальна характеристика комп'ютерної термінології на матеріалі німецької та української мов
25. Аббревіація як спосіб утворення нових слів в німецькій мові

26. Англійські запозичення в німецькій молодіжній лексиці
27. Процес аббревіації в німецькій мові
28. Біблійні імена власні як джерело поповнення фразеологічних одиниць
29. Вживання фразеологізмів, що характеризують людину, в публіцистичному стилі німецької мови
30. Сленгове вживання власних назв в евфемістичних значеннях
31. Використання англо-американських запозичень в лексиці німецької мови
32. Граматичний аналіз субстантивованих прикметників і дієприкметників в німецькій мові
33. Власні імена в складі фразеологічних одиниць
34. Епітет як спосіб передачі авторської позиції в пресі
35. Узагальнююча функція означеного артикля
36. Німецькі фразеологізми з компонентом позначення кольору.
37. Антропоніми в спеціальній термінології.
38. Антропоцентризм в сучасному лексичному фонді німецької мови
39. Вербалізація концепту LERNEN в німецьких прислів'ях і приказках.
40. Ідіоматична фразеологія в творах німецької художньої літератури
41. Власні імена в німецькій паремії.
42. Компаративні фразеологічні одиниці.
43. Лексико-семантичне поле концепту MARKT.
44. Відображення культурних цінностей в лексиці німецької мови.
45. Продуктивні моделі словотвору в німецькій мові.
46. Таксономія аббревіатури в інституціональному дискурсі німецької мови.
47. Евфемізми як особливий тип стилістичних синонімів.
48. Ідиоматизація як засіб відображення німецької мовної картини світу.
49. Фразеосемантичне поле «одягу» в німецькій мові.
50. Фразеосемантичне поле «погода» в німецькій мові.
51. Особливості метафоричних термінів.

- 52.Метонімічні моделі, що описують лексико-семантичне поле «людина» в німецькій мові.
- 53.Лексико-семантичне поле «влада» в німецькій мові.
- 54.Семантичні групи сучасного німецького сленгу.
- 55.Антропоцентризм як основний принцип фразеологічного корпусу німецької мови.
- 56.Фразеологічна синонімія в сучасній німецькій мові.
- 57.Гіпер-гіпонімічні відносини в складі лексико-семантичного поля.

Теоретична грамматика німецької мови

1. Ад'ективація і адвербіалізація дієприкметників в німецькій мові
2. Види присудків, способи вираження присудка в німецькій мові
3. Вторинні значення прийменникових конструкцій німецької мови
4. Дієслово lassen і його граматичні властивості
5. Двочленний, тричленний і безособовий Passiv в німецькій мові
6. Іменник і його граматичні категорії в німецькій та українській мовах (порівняльний аспект)
7. Інверсивний порядок слів у німецькому реченні
8. Категорія роду іменника в німецькій мові. Граматичні засоби вираження роду
9. Класифікація прийменників в німецькій мові
- 10.Конструкції з інфінітивом в німецькій мові і їх значення
- 11.Лексикалізація форм вищого ступеня прикметників у німецькій мові
- 12.Займенникові прислівники в німецькій мові: морфологічні властивості і синтаксичні функції
- 13.Морфологічні та синтаксичні функції артикля в німецькій мові
- 14.Морфологічні показники перехідності/ неперехідності дієслів в німецькій мові
- 15.Неповначні (службові) дієслова. Процеси граматикалізації деяких неповнозначних дієслів
- 16.Обставини, способи вираження обставин в німецькій мові
- 17.Означення, способи вираження означень в німецькій мові
- 18.Основні види граматичного чергування голосних в німецькій мові

19. Основні способи класифікації складнопідрядних речень у німецькій мові
20. Пасивна конструкція в німецькій мові
21. Речення з порівняльними зворотами в німецькій мові
22. Речення, безособові за значенням, в німецькій мові
23. Дієприслівники і їх функції в німецькій мові
24. Прямий порядок слів у німецькому реченні
25. Семантичні розряди прислівників в німецькій мові
26. Синонімія граматичних засобів формоутворення в німецькій мові
27. Синтаксичні функції відмінків в німецькій мові в порівнянні з українською
28. Складнопідрядні речення з підрядними часу в німецькій мові
29. Складнопідрядні речення з підрядними порівняльними в німецькій мові
30. Складнопідрядні речення з підрядними умови в німецькій мові
31. Складнопідрядні речення з підрядними поступки в німецькій мові
32. Складні речення з кількома підрядними в німецькій мові
33. Складні речення з різними видами зв'язку в німецькій мові
34. Сучасні процеси в системі відмінювання іменників в німецькій мові
35. Способи вираження нереальної можливості в німецькій мові
36. Способи вираження підмета в німецькій мові
37. Способи утворення граматичної форми слова в німецькій мові
38. Відмінювання і вживання модальних дієслів у німецькій мові
39. Порівняльний аналіз категорії відмінка іменника в українській та німецькій мовах (формальний і семантичний аспекти)
40. Порівняльний аналіз категорії числа іменника в українській та німецькій мовах (формальний і семантичний аспекти)
41. Порівняльний аналіз синтаксичних функцій інфінітива в реченні в українській та німецькій мовах
42. Порівняльний аналіз форм наказового способу в українській та німецькій мовах
43. Субстантивації інфінітива в німецькій мові
44. Типи питальних речень

- 45. Типи і способи вираження заперечення в німецькій мові
- 46. Вказівні займенники в німецькій мові: морфологічні властивості і синтаксичні функції
- 47. Вживання форм Konjunktiv 'а для вираження непрямої мови
- 48. Частки в німецькій мові, класифікація часток

8. МЕТОДИ ТА ФОРМИ КОНТРОЛЮ

Методи, які будуть використані для оцінювання результатів навчання:

- усний;
- письмовий (перша ті друга контрольні точки);
- тестовий контроль;
- практична перевірка під час практичних занять;
- контроль виконання завдань самостійної роботи (реферати, есе, презентації, творчі проекти тощо)
- підсумковий (семестровий) – екзамен.

Періодичний контроль складається з двох контрольних робіт (перша ті друга контрольні точки).

Контрольна робота включає тестові завдання та відповіді на два розгорнуті питання.

Перша контрольна робота в першому (V) семестрі включає питання з тем Блоку 1. Mensch .

Друга контрольна робота – Блок 2. Modernes Leben.

Перша контрольна робота в другому (VI) семестрі включає питання з тем Блоку 3. Moderne Welt .

Друга контрольна робота – Блок 4. Deutschsprachige Länder und die Ukraine.

Екзаменаційний білет включає тестові завдання та відповіді на два розгорнуті питання з усіх тем, які входять до програми освітнього компоненту.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ВИДІВ КОНТРОЛЮ

Контроль за видами діяльності здобувачів вищої освіти здійснюється шляхом поточного оцінювання знань (під час семінарських занять), контролю виконання завдань самостійної роботи (есе, презентації, творчі проекти), періодичного контролю періодична контрольна робота, екзамену. За результатами суми двох періодичних контрольних робіт, оцінки за поточний контроль та екзаменаційної оцінки виставляється підсумкова оцінка за національною, 100-бальною шкалами і ECTS.

Загальна система оцінювання курсу

За семестр з курсу дисципліни проводяться два періодичні контролі (ПКР), результати яких є складником результатів контрольних точок першої (КТ1) і другої (КТ2). Результати контрольної точки (КТ) є сумою поточного (ПК) і періодичного контролю (ПКР): $КТ = ПК + ПКР$. Максимальна кількість балів за контрольну точку (КТ) складає 50 балів. Максимальна кількість балів за періодичний контроль (ПКР) становить 60 % від максимальної кількості балів за контрольну точку (КТ), тобто 30 балів. А 40 % балів, тобто решта балів контрольної точки, є бали за поточний контроль, а саме 20 балів. Результати поточного контролю обчислюються як середньозважена оцінок ($X_{ср}$) за діяльність здобувача на практичних (семінарських) заняттях, що входять в число певної контрольної точки. Для трансферу середньозваженої оцінки ($X_{ср}$) в бали, що входять до 40 % балів контрольної точки (КТ), треба скористатися формулою: $ПК = (X_{ср}) * 20 / 5$. Таким чином, якщо за поточний контроль (ПК) видів діяльності здобувача на всіх заняттях $X_{ср} = 4.1$ бали, які були до періодичного контролю (ПКР), то їх перерахування на 20 балів здійснюється так: $ПК = 4.1 * 20 / 5 = 4.1 * 4 = 16.4 // 16$ (балів). За періодичний контроль (ПКР) отримано 30 балів. Тоді за контрольну точку (КТ) буде отримано $КТ = ПК + ПКР = 16 + 30 = 46$ (балів).

Здобувач вищої освіти має право на підвищення результату тільки одного періодичного контролю (ПКР) протягом двох тижнів після його складання у випадку отримання незадовільної оцінки.

Підсумковим контролем є екзамен, на його складання надається 100 балів за виконання тестів (або задач чи завдань іншого виду). Загальний рейтинг з дисципліни (ЗР) складається з суми балів (Е), отриманих на екзамені, і підсумкової оцінки (ПО) та ділиться навпіл. $ЗР = (ПО + Е) / 2$.

Здобувач, який навчається стабільно на «відмінні» оцінки і саме такі оцінки має за періодичні контролі, накопичує впродовж вивчення навчального курсу 90 і більше балів, має право не складати екзамен з даної дисципліни.

Здобувач зобов'язаний відпрацювати всі пропущені семінарські заняття протягом двох тижнів. Невідпрацьовані заняття (невиконання навчального плану) є підставою для недопущення здобувача до підсумкового контролю.

Критерії оцінювання поточного контролю на семінарських заняттях (усне, письмове опитування):

«5» – здобувач в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі розрахункові / тестові завдання. Здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.

«4» – здобувач достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість розрахункових / тестових завдань. Здобувач здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, у яких можуть бути окремі несуттєві помилки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.

«3» – здобувач в цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових розрахунків, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину розрахункових / тестових завдань. Має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.

«2» – здобувач не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових розрахунків, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішив окремі розрахункові / тестові завдання. Безсистемно відділяє випадкові ознаки вивченого; не вміє зробити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки.

Критерії оцінювання періодичного контролю

Контрольна робота включає тестові завдання та відповіді на два розгорнуті питання. Максимальна кількість балів – 30.

П'ять тестових завдань по 2 бали – 10 балів.

Два розгорнуті питання по 10 балів.

Розгорнуті відповіді на 2 завдання оцінюються за 10-бальною шкалою.

10-9 балів: здобувач дає вичерпну відповідь на поставлене питання і виявляє глибокі ґрунтовні знання з певної теми. Спроможний мислити нестандартно, давати оригінальне тлумачення проблем, здатність самостійно інтерпретувати, узагальнювати, робити висновки на основі конкретного матеріалу..

8-7 балів: здобувач правильно і майже в достатньому обсязі дав відповідь на поставлене питання, що підтверджує його глибокі знання з предмета, показав розуміння теми, але ще не зовсім правильно може використати знання на практиці. Має незначні помилки у викладі матеріалу.

6-5 бали: здобувач недостатньо орієнтується в матеріалі, не завжди може самостійно проаналізувати запропонований матеріал; не дає вичерпної відповіді на контенті питання.

4-3 бали: здобувач допускає суттєві помилки у викладі матеріалу, порушує логіку відповіді, відтворює матеріал на елементарному рівні.

1-2 балів: здобувач не зміг викласти зміст питання, погано орієнтується в матеріалі, допускаючи при цьому суттєві неточності.

0 балів: відповідь відсутня

Критерії оцінювання підсумкового (семестрового) контролю

Підсумковий контроль з дисципліни «Друга іноземна мова з мовленнєвою практикою» відбувається у формі екзамену.

Екзаменаційний білет включає тестові завдання та відповіді на два розгорнуті питання. Максимальна кількість балів 100.

Тестові завдання 20 тестів по 2 бали.

Розгорнуті відповіді на два завдання оцінюються за 30-бальною шкалою.

25-30 балів: здобувач дає вичерпну відповідь на поставлене питання і виявляє глибокі ґрунтовні знання з певної теми. Спроможний мислити нестандартно, давати оригінальне тлумачення проблем, здатність самостійно інтерпретувати, узагальнювати, робити висновки на основі конкретного матеріалу. Здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.

19-24 балів: здобувач правильно і майже в достатньому обсязі дав відповідь на поставлене питання, що підтверджує його глибокі знання з предмета, показав розуміння теми. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації.

13-18 бали: здобувач недостатньо орієнтується в матеріалі, поверхово сприймає його зміст, не завжди може самостійно проаналізувати запропонований матеріал. Не здатен виділяти суттєві ознаки вивченого.

7-12 бали: здобувач допускає суттєві помилки у викладі матеріалу, порушує логіку відповіді, відтворює матеріал на елементарному рівні. Допускає багато суттєвих помилок у викладенні матеріалу.

1-6 балів: здобувач не зміг викласти зміст питання, погано орієнтується в матеріалі. Безсистемно відділяє випадкові ознаки вивченого.

0 балів: відповідь відсутня.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Кудіна О. Ф., Феклістова Т. О. Німецька мова для початківців: Підручник. Нова Книга 2008. 520 с.
2. Попов А.А., Попок М.Л. Практический курс неметкого языка. В 2 томах. Т. 1. 2-е изд. М.: Айрис-пресс, 2004. 464 с.
3. Смеречанський Р.І. Довідник з граматики німецької мови. К.: Рад. школа, 1989. 304 с. (нім. мовою).
4. Шендельс Е.И. Практическая грамматика неметкого языка: учеб. для ин-ов и фак. иностр. яз. 3-е изд., испр. М.: Высшая школа, 1988. 416 с.
5. Deutsch. Die Besten 1000 Themen. Найкращі 1000 усних тем з перекладом для учнів 5-11 класів та абітурієнтів. Ч. I / Укл. С. В. Бачкіс, І. Е. Бринзюк, В. О. Григоренко та ін. Х.: Веста: Вид-во «Ранок», 2006. 494 с.
6. Themenneu (3 Bände) / H.Aufderstraße, H.Bock, M.Gerdesu.a. Ismaning: MaxHueber, 1992.160 S. (1), 1993. 160 S. (2), 1995. 160 S. (3).
7. Urojewa R.M., Kusnezowa O.F. Phonetik und Grammatik der deutschen Sprache. М: Высшаяшкола, 1985. 159 С.
8. Weg mit den typischen Fehlern! Ismaning/München: Verlag für Deutsch, 1992. 216S.

ДОПОМІЖНА ЛІТЕРАТУРА

Phonetik

9. Pettursson M., Neppert J. Elementarbuch der Phonetik. Hamburg: Helmut Buske Verlag, 1996.230 S.
10. Preu O., Stötzer U. Sprecherziehung für Studenten pädagogischer Berufe. Berlin: Volk und Wissen, 1988. 237 S.
- 11.Rausch R., Rausch I. Deutsche Phonetik für Ausländer. Ein Lehr- und Übungsbuch. Leipzig: Verlag Enzyklopädie, 1988. 404 S.
- 12.Schramm E., Schmidt L. Übungen zur deutschen Aussprache. Leipzig: Verlag Enzyklopädie, 1980. 127 S.
- 13.Steriopolo E. Theoretische Grundlagen der deutschen Phonetik. Winnyzja: Nowa knyha, 2004. 250 S.

Lehrwerke bzw. Lehrbücher für die Sprachpraxis

14. em (3 Bände) / M.Perlmann-Balme, S.Schwalb, D.Weersu.a. Ismaning: Max Hueber, 1997. 168 S.(1), 1998. 128 S.(2), 1999. 128 S. (3).
- 15.Memo / GHäublein, M.Müller, P.Rusch u.a. Berlin: Langenscheidt, 1995. 200 S.
- 16.Mittelstufe Deutsch / J.Schuhmann. Ismaning, München: Verlag für Deutsch, 1992. 320 S.
- 17.Stufen international (3 Bände) / A.Vorderwülbecke, K.Vorderwülbecke. Stuttgart: Ernst Klett-Edition Deutsch, 1995. 183 S.(1), 1995 208 S.(2), 1995. 192 S.(3).
- 18.Tangram (3 Bände) / R.-M.Dallapiazza, E.von Jan, T.Schönherr u.a. Ismaning: Max Hueber, 1998. 204 S.(1), 1998. 204 S.(2), 1999. 198(3).
- 19.Бориско Н.Ф. Deutsch ohne Probleme. Самоучитель немецкого языка К: Логос; М: Рольф, 2000 Teil 1. 480 S.; Teil 2. 512 S. (Издание 2002 г. с кассетами).БорискоН.Ф. Sprechen wir über Deutschland. М.: Астрель, 2004.
- 20.Бориско Н.Ф. Ukraine: Wir lesen, sprechen und diskutieren. Навчальний посібник з німецької мови. Київ: ТОВ "ВП Логос", 2004. 256 с
- 21.Бориско Н.Ф., БессмертнаяН.В., Красовская Н.А. Deutsch intensiv. Интенсивный курс немецкого языка. / под ред. Н.Ф.Бориско. (3-е изд., поправл. и перераб.). К.: "АСК", 2001. 396 с.
- 22.Бориско Н.Ф., Петрович О.В. Verbessere dein Deutsch. Rechtschreibung des modernen Deutschen К.: Ленвіт, 2004. 96 с.
- 23.Вікторовський В.Г. Енциклопедія Німецьких тем. Харків: Торсінг, 2003
- 24.Волина С.А., Воронина Г.Б., Карпова Л.М. Zeit für Deutsch. Учебник немецкого языка в 3 частях. М: Ин.яз., 2001. 1ч. 750 с; 2 ч. 623 с; 3 ч. 576 с.
- 25.Іщенко Н.Г., Карпусь А., Перковська І. Deutsch. Вінниця: Нова книга, 2001. 264 с.
- 26.Кунч Л., Ризванова Е.В., Тимченко Є.П. Deutsch Land und Leute. Ein Lehrbuch für ukrainische Deutsch lerner. К.: Sapowit, 1993. 374 S.

Grammatik

27. Aspekte 2 (B2) / Ute Koithan,Tanja Mayr-Sieber, Helen Schmitz,Ralf Sonntag, Ralf-Peter Lösche. Langenscheidt Verlag, 2004. 200 S.
- 28.Biener I., Birke F., Buscha J. u.a. Übungen zu Schwerpunkten der deutschen Grammatik. Leipzig: Verlag Enzyklopädie. 1982. 264 S.
- 29.Buscha J., Freudenberg-Findeisen R., Fortstreuter E., Koch H., Kuntzsch L. Grammatik in Feldern. Ein Lehr- und Übungsbuch

- für Fortgeschrittene. Ismaning: Verlag für Deutsch, 1998.
30. Der Duden in 12 Bänden. Das Standardwerk zur deutschen Sprache. Band 4. Grammatik der deutschen Gegenwartssprache. Mannheim, Leipzig...: Dudenverlag, 1995. 864 S.
  31. Der Duden in 12 Bänden. Das Standardwerk zur deutschen Sprache. Band 9. Richtiges und gutes Deutsch. Wörterbuch der sprachlichen Zweifelsfälle. Mannheim, Leipzig...: Dudenverlag, 1995. 864 S.
  32. Dreyer FL, Schmidt R. Lehr- und Übungsbuch der deutschen Grammatik. - München: Verlag für Deutsch, 1991. 304 S. (auch: ДрайерХ., ШмидтР. Совершенствуем знания немецкого языка. К.: Методика, 1996. 336 с).
  33. Einblicke. Ein deutscher Sprachkurs. Handbuch für den Unterricht / E.-M. Burwitz-Meizer, J. Quez. München: InterNationes, Goethe Institut, 1999. 191 S.
  34. Eindrücke - Einblicke. Neubearbeitung / K.-II Drochner, D. Föhr. Berlin: Langenscheidt, 1994. 112 S.
  35. em (3 Bände) / M. Perlmann-Balme, S. Schwalb, D. Weers u.a. Ismaning: Max Hueber, 1997. 168 S.(1), 1998. 128 S.(2), 1999. 128 S. (3).
  36. Em Brückenkurs. Deutsch als Fremdsprache für die Mittelstufe. Max Hueber Verlag, 1998.
  37. Engel U. Deutsche Grammatik. Heidelberg, 1996.
  38. Engel U., Tertel R.K. Kommunikative Grammatik. Deutsch als Fremdsprache. München, 1993. 346 S.
  39. Funk H., Koenig M. Grammatik lehren und lernen: Fernstudieneinheit 1. Berlin: Langenscheidt, 1991. 160 S.
  40. Griesbach H. Text- und Übungsbuch zur deutschen Grammatik. Ismaning. München: Verlag für Deutsch, 1983. 128 S.
  41. Hall K., Scheiner B. Übungsgrammatik für Fortgeschrittene. Berlin, München...: Langenscheidt, 1995.
  42. Heibig G., Buscha J. Deutsche Übungsgrammatik. Ein Handbuch für den Ausländerunterricht. Berlin, München...: Langenscheidt, 1991. 627 S.
  43. Heibig G., Buscha J. Deutsche Übungsgrammatik. Ein Handbuch für den Ausländerunterricht. Berlin, München...: Langenscheidt, 1991. 627 S.
  44. Kars J., Häussermann U. Grundgrammatik Deutsch. Frankfurt: Moritz Diesterweg; Aarau: Verlag Sauerländer, 1992. 286 S.
  45. Kuntsch L, Riswanowa E., Timcenko E. Deutsch Land und Leute: Підручник з німецької мови К: 1993.
  46. Mittelpunkt C 1. Lehrbuch: Deutsch als Fremdsprache für Fortgeschrittene. Renate Köhl-Kuhn - Klett; Auflage: 1., 2008. 183 S.
  47. Mittelstufe Deutsch / J. Schuhmann. Ismaning, München: Verlag für Deutsch, 1992. 320 S.
  48. Moment mal (3 Bände) / M. Müller, P. Rusch, Th. Scherling u.a. Berlin: Langenscheidt, 1996. 128 S.(1), 1997. 144 S.(2), 1998. 120 S.(3).
  49. Sommerfeldt K.-E., Starke G., Schreiber G. Grammatisch-semantische Felder. Einführung und Übungen. Berlin, München...:

- Langenscheidt, 1991.
50. Stufen international (3 Bände) / A. Vorderwülbecke, K. Vorderwülbecke. Stuttgart: Ernst Klett-Edition Deutsch, 1995. 183 S.(1), 1995 208 S.(2), 1995 192 S.(3).
51. Tangram (3 Bände) / R.-M. Dallapiazza, E. von Jan, T. Schönherr u.a. Ismaning: Max Hueber, 1998. 204 S.(1), 1998. 204 S.(2), 1999. 198(3).
52. Zellner R. Grammatik. Deutsch leicht gemacht. Köln: Buch und Zeit. Verlagsgesellschaft mbH, 1995.
53. Арсеньева М.Г. и др. Grammatik der deutschen Sprache. М.: Высшая школа, 1962. 428 с. (нім. мовою).
54. Бергер, Дитер. Грамматические трудности немецкого языка. СПб.: Лань, 1996. 208 с.
55. Завьялова В. М., Ильина Л. В. Практический курс немецкого языка (для начинающих). Издание исправленное и дополненное. М.: Лист Нью, 2002. 880 с.
56. Ковальчук А. Н. Немецкий язык: основные лексические темы / А. Н. Ковальчук. Мн. : Выш. шк., 2001. 253 с.
57. Кузнецова О.Ф., Биркенгоф Г.М., Ром З.М. Практическая грамматика немецкого языка. М.: Международные отношения, 1968. 247 с.
58. Німецька мова: завдання та тести. Посібник-довідник для вступників до вищих навчальних закладів. К: Генеза, 1993. 192 с.
59. Паремская ДА. Практическая грамматика. Минск: Вышэйшая школа, 2001. 242 с.
60. Попов А.А., Попок М.Л. Практический курс немецкого языка. Т.1. М.: Лист, 1997. 464 с.
61. Попов А.А., Попок М.Л. Практический курс немецкого языка. Т.2. М.: Лист, 1997. 492 с.
62. Романовская Н.И., Ковалишина Ю.П. 225 тем немецкого языка 2005. Донецк: ООО ПКФ «БАО», 2004. 432 с.
63. Шнитке Т.А., Эрлих Э.Б. Грамматика немецкого языка. К.: Віпол, 1996. 224 с.
64. Шульц Х., Зундермайер В. Немецкая грамматика с упражнениями. М.: Лист, 1999. 234 с.

Wörterbücher

65. Der Duden in 12 Bänden. Das Standardwerk zur deutschen Sprache. Bände: 1. Rechtschreibung; 2. Stilwörterbuch; 3. Bildwörterbuch; 4. Grammatik; 5. Fremdwörterbuch; 6. Aussprachewörterbuch; 7. Herkunftswörterbuch; 8. Sinn- und sachverwandte Wörter; 9. Richtiges und gutes Deutsch; 10. Bedeutungswörterbuch; 11. Redewendungen und sprichwörtliche Redensarten; 12. Zitate und Aussprüche. -Mannheim, Leipzig...: Dudenverlag.
66. Langenscheidts Großwörterbuch Deutsch als Fremdsprache. / Hrsg. Von Prof.Dr. D.Götz, Prof.Dr.D.Haensch, Prof. Dr.H.Wellmann. Berlin, München...: Langenscheidt, 1998. М.: Изд-во МАПТ, 1998. 1248 S.

67. Bütig K.-D. Deutsches Wörterbuch (mit der neuen Rechtschreibung). Chur: Isis Verlag, 1996. 1504 S.
68. Wahrig G. Deutsches Wörterbuch. Bertelsmann Lexikon Verlag, 1994. 1824 S.
69. Adlassing H., Tschirk R. Österreichisch für Anfänger. Ein heiteres Lexikon. Wien: Amalthea, 1999. 151 S.
70. Österreichisches Wörterbuch. 38. Auflage. Wien: Verlag Jugend & Volk, 1999. 800 S.
71. Dörig U. Schweizerdeutsch für alle. Bern: Kümmerly+Frey, 1996. 96 S.
72. Большой немецко-русский словарь в 3 томах / под общей ред. О.И. Москальской. 6-е изд. стереотипное. М.: Рус.яз., 2000. 1 том 760 с, 2 том 680 с, 3 том 365 с.
73. Гаврись В.І., Пророченко О.П. Німецько-український фразеологічний словник. К.: Радянська школа, 1981. 1 том 416 с, 2 том 382 с.
74. Новий німецько-український, українсько-німецький словник. За ред. Е.Л. Лисенко. 2-ге видання, виправлене. К.: А.С.К., 2002. 1024 с.

Empfohlene literarische Werke für Hauslektüre

75. Böll, Heinrich. Gesammelte Erzählungen. Köln: Verlag Kiepenheuer & Witsch, 1981.
76. Borchers, Wolfgang. Kurzgeschichten und Erzählungen. // Borchers Werke. M.: Progress, 1970. 255 S.
77. Brecht, Bertold. Leben des Galilei. Verschiedene Ausgaben.
78. Canetti, Elias. Die gerettete Zunge. Geschichte einer Jugend. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1995.
79. Dürrenmatt, Friedrich. Der Besuch der alten Dame. Eine tragische Komödie. Neufassung 1980. Zürich: Diogenes, 1998. 155 S.
80. Dürrenmatt, Friedrich. Meistererzählungen. Zürich: Diogenes Taschenbuch, 1992. 293 S.
81. Hackl, Erich. Materialien zu Abschied von Sidonie. Zürich: Diogenes Verlag, 2000.
82. Lenz, Siegfried. Zeit der Schuldlosen. Verschiedene Ausgaben.
83. Mann, Thomas. Das Wunderkind. Verschiedene Ausgaben.
84. May K. Der Ölprinz: Hamburg, Martin Ketler Verlag, 2006. 320.
85. Nöstlinger, Christine. Die feuerrote Friederike. Wien: Dachsverlag GmbH, 1995.
86. Österreichische Erzählungen des 20. Jahrhunderts. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 1987.
87. Pridohl G. Kriminalerzählungen M.: Айрис-пресс, 2003. 144 с.
88. Rinser, Luise. Geschichten aus der Löwengrube. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1992. 163 S.
89. Schopenhauer, Johanna. Gabriele. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 1985.
90. Timm, Uwe. Johannisnacht. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 1998. 245 S.; Die Entdeckung der Carywurst.

91. Widmer, Urs. Schweizer Geschichten. Zürich: Diogenes Verlag, 1978. 164 S.
92. Zweig, Stefan. Schachnovelle. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1992. 95 S.
93. Кашниц М.Л. Рассказы. Erzählungen. М.: Айрис-пресс, 2004. 144 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

94. Adelung - Grammatisch-kritisches Wörterbuch der Hochdeutschen Mundart. Режим доступу : <http://lexika.digitale-sammlungen.de/adelung/lemma/>
95. Dandelon.com. Режим доступу : <http://www.dandelon.com>.
96. dict.cc. English-German Dictionary. Режим доступу : <http://www.dict.cc>, thefreedictionary.com
97. **Deutsches Wörterbuch** von Jacob Grimm und Wilhelm Grimm. Режим доступу : <http://germazope.uni-trier.de/Projects/WBB/woerterbuecher/>
98. *elexiko*. Online-Wörterbuch zur deutschen Gegenwartssprache. Режим доступу : <http://www.owid.de/elexiko>
99. Freeonlinethesaurus. Режим доступу : <http://www.bluerider.com/randomwordservice.php>.
100. Köbler G. Althochdeutsches Wörterbuch / Gerhard Köbler. 4. Auflage. 1993. Режим доступу : <http://homepage.uibk.ac.at/~c30310/ahdwbin.html>
101. Pons. Режим доступу : <http://de.pons.eu>
102. Beolingus. Режим доступу : <http://dict.tu-chemnitz.de>
103. Redensarten. Режим доступу : <http://www.redensarten-index.de>
104. Uitmuntend. Режим доступу : <http://www.uitmuntend.de/woerterbuch/liebe>
105. [Thesaurus – Wikipedia](http://de.wikipedia.org/wiki/Thesaurus). Режим доступу : <http://de.wikipedia.org/wiki/Thesaurus>
106. Wortschatz-Lexikon der Uni Leipzig. Режим доступу : <http://wortschatz.uni-leipzig.de/>.